

ЗАКОН за административно-териториалното устройство на Република България

Обн., ДВ, бр. 63 от 14.07.1995 г.; Решение № 8 от 6.06.1996 г. на Конституционния съд на РБ - бр. 51 от 14.06.1996 г.; изм. и доп., бр. 27 от 10.03.1998 г., в сила от 10.03.1998 г., изм., бр. 33 от 24.03.1998 г., изм. и доп., бр. 154 от 28.12.1998 г., изм., бр. 10 от 5.02.1999 г., бр. 69 от 3.08.1999 г., в сила от 3.08.1999 г., изм. и доп., бр. 57 от 14.07.2000 г., изм., бр. 67 от 29.07.2003 г., бр. 80 от 9.09.2003 г., бр. 46 от 3.06.2005 г., изм. и доп., бр. 63 от 3.08.2007 г., в сила от 3.08.2007 г., изм., бр. 36 от 4.04.2008 г., изм. и доп., бр. 9 от 28.01.2011 г., изм., бр. 95 от 2.12.2011 г., в сила от 2.12.2011 г., бр. 66 от 26.07.2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 19 от 5.03.2014 г., в сила от 5.03.2014 г., бр. 98 от 28.11.2014 г., в сила от 28.11.2014 г., бр. 107 от 24.12.2014 г., в сила от 1.01.2015 г., бр. 39 от 26.05.2016 г., в сила от 26.05.2016 г., бр. 57 от 22.07.2016 г., в сила от 22.07.2016 г., бр. 58 от 18.07.2017 г., в сила от 18.07.2017 г.

Сборник закони - АПИС, кн. 8/95 г., стр. 5; кн. 7/96 г., стр. 373; кн. 4/98 г., стр. 7; кн. 1/99 г., стр. 141; кн. 3/99 г., стр. 9, кн. 9/99 г., стр. 127; кн. 8/2000 г., стр. 32; кн. 8/2003 г., стр. 214; кн. 10/2003 г., стр. 50

Библиотека закони - АПИС, т. 1, р. 4, № 352

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С този закон се уреждат създаването на административно-териториални и териториални единици в Република България, както и извършването на административно-териториални промени.

Чл. 2. (1) Административно-териториални единици са областите и общините.

(2) Съставни административно-териториални единици в общините са кметствата и районите.

(3) Областта, общината и кметството имат територия, граници, население, наименование и административен център, а районът - територия, граници, население и наименование.

Чл. 3. (1) Териториални единици са населените места и селищните образувания.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 154 от 1998 г.) Населено място е исторически и функционално обособена територия, определена с наличието на постоянно живеещо население, строителни граници или землищни и строителни граници и необходимата социална и инженерна инфраструктура.

(3) (Нова - ДВ, бр. 154 от 1998 г.) Населените места се делят на градове и села и подлежат на регистрация в Единния класификатор на административно-териториалните и териториални единици.

(4) (Предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 154 от 1998 г.) Селищните образувания са територии извън строителните граници на населените места, устроени за осъществяване на специфични функции, които са определени със строителни граници, но нямат постоянно живеещо население.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 154 от 1998 г.) Населеното място и селищното образувание имат територия, граници и наименование.

Глава втора

РЕД ЗА СЪЗДАВАНЕ НА ОБЛАСТИ, ОБЩИНИ, РАЙОНИ И КМЕТСТВА

Раздел I

Област

Чл. 4. (1) Областта се състои от една или повече съседни общини.

(2) Територия на областта е територията на включените в нея общини.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 154 от 1998 г., изм., бр. 10 от 1999 г.) Наименование на областта е наименованието на населеното място - неин административен център.

Чл. 5. При създаването на области се отчита:

1. физико-географската обособеност на територията;

2. наличието на град - традиционен културен и стопански център с изградена социална и техническа инфраструктура и транспортна достъпност до него от населените места на областта.

Чл. 6. (Изм. - ДВ, бр. 154 от 1998 г.) (1) Територията на Република България се разделя на 28 области.

(2) Границите и административните центрове на областите се утвърждават с указ на президента по предложение на Министерския съвет.

Раздел II

Община

Чл. 7. (1) Общината се състои от едно или повече съседни населени места.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 154 от 1998 г.) Територия на общината е територията на включените в нея населени места.

(3) Наименование на общината е наименованието на населеното място - неин административен център.

Чл. 8. (1) Условието за създаване на нова община са:

1. (изм. - ДВ, бр. 154 от 1998 г.) наличие на население над 6000 души общо в населените места, които ще бъдат включени в общината;

2. наличие на населено място - традиционен обединяващ център с изградена социална и техническа инфраструктура, осигуряваща обслужването на населението;

3. включване на всички съседни населени места, за които не съществуват условия за създаване на отделна община или които не могат да се присъединят към друга съседна община;

4. (изм. и доп. - ДВ, бр. 154 от 1998 г.) максимална пътнотранспортна отдалеченост на населените места от центъра на общината не повече от 40 км;

5. (нова - ДВ, бр. 154 от 1998 г., изм., бр. 107 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) възможност за финансиране на разходите на новосъздаващата се община с приходи по смисъла на чл. 45, ал. 1, т. 1 от Закона за публичните финанси в размер не по-малко от половината от средното им равнище за страната по данни от последния годишен отчет за изпълнението на бюджетите на общините.

(2) (Нова - ДВ, бр. 154 от 1998 г.) Условието на ал. 1 важат и за общината, от която се отделят населените места.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 154 от 1998 г.) В случаите, когато географски, стопански, комуникационни, исторически и други причини правят невъзможно изпълнението на някои от условията по ал. 1, Министерският съвет може да вземе решение за създаване на нова община по реда на чл. 9.

Чл. 9. (1) Редът за създаване на община е:

1. искане за създаване на община от едно или няколко населени места, изразено чрез подписка от най-малко 25 на сто от избирателите на тези населени места до съответния общински съвет. Искането се придружава със становища на кметовете на населените места за наличие на условията по чл. 8, ал. 1;

2. (доп. - ДВ, бр. 27 от 1998 г.) общинският съвет в едномесечен срок установява наличието на условията по чл. 8 и се произнася с мотивирано решение, което изпраща на областния управител;

3. (изм. и доп. - ДВ, бр. 27 от 1998 г.) областният управител в едномесечен срок проверява законосъобразността на искането и ако са спазени изискванията на закона, предлага на общинския съвет да вземе решение за провеждане на общ референдум в населените места, които следва да формират новата община, в съответствие с изискванията на чл. 7 и 8;

4. референдумът се провежда при условия и по ред, определени със закон;

5. при положителен вот на избирателите областният управител в двуседмичен срок внася писмен доклад в Министерския съвет;

6. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) Министерският съвет приема решение след писмено становище на министъра на регионалното развитие и благоустройството;

7. решението на Министерския съвет за създаване на нова община се изпраща на президента на Република България за утвърждаване.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 27 от 1998 г., бр. 154 от 1998 г.) Инициатива за създаване на нова община имат съответният общински съвет при спазване на процедурата по ал. 1, т. 3, 4, 5, 6 и 7, областният управител или Министерският съвет при спазване на процедурата по ал. 1, т. 4, 5, 6 и 7.

(3) (Нова - ДВ, бр. 27 от 1998 г.) В случаите, когато резултатите от референдума по ал. 1, т. 4 в едно или повече населени места правят невъзможно образуването на новата община, поради неспазване на изискването на чл. 7, ал. 1 или някои от условията на чл. 8, ал. 1, Министерският съвет може да вземе решение за нейното създаване, като включи и тези населени места в нейните граници при следните условия:

1. за създаване на новата община са гласували положително повече от половината избиратели от всички населени места, в които референдумът е проведен;

2. положително становище на областния управител в доклада по ал. 1, т. 5;

3. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) положително становище на министъра на регионалното развитие и благоустройството по ал. 1, т. 6.

Раздел III

Район

Чл. 10. (1) В столицата и в градовете с население над 300 000 души се създават

райони.

(2) Райони могат да се създават и в градовете с население над 100 000 души по решение на общинския съвет.

Чл. 11. (1) Територията на района е част от територията, включена в строителните и землищните граници на града.

(2) Наименованието на района се определя с акта за създаването.

Чл. 12. Условието за създаване на райони в големите градове са:

1. наличие на население над 25 000 души в съответния район;

2. възможност за райониране на територията на съответните градове съобразно действащите им общи градоустройствени планове и в съответствие с трайни природо-географски или инфраструктурни делители;

3. наличие на изградена инфраструктура с районно значение за задоволяване на административни, социални и санитарно-хигиенни потребности.

Чл. 13. (1) Редът за създаване на район е:

1. общинският съвет по предложение на кмета на общината обсъжда проект за деление на града на райони и приема решение;

2. решението по т. 1 се изпраща за обнародване в "Държавен вестник" чрез областния управител, който се произнася по законосъобразността му в 14-дневен срок от датата на получаването му;

3. решението по т. 1 влиза в сила от датата на обнародването му в "Държавен вестник".

(2) Териториалното деление на столичната община и на градовете с население над 300 000 души се извършва със закон.

Раздел IV Кметство

Чл. 14. (1) Кметство може да се създаде на територията на общината с решение на общинския съвет.

(2) Кметството се състои от едно или повече съседни населени места.

Чл. 15. (1) Територия на кметството е територията на включените в него населени места.

(2) Наименование на кметството е наименованието на населеното място - негов административен център.

Чл. 16. Условието за създаване на кметство са:

1. (изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., бр. 67 от 2003 г., бр. 63 от 2007 г., бр. 9 от 2011 г., бр. 19 от 2014 г., в сила от 5.03.2014 г., бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г., бр. 57 от 2016 г., в сила от 22.07.2016 г.) наличие на население над 350 души общо в населените места, образувачи кметството;

2. възможност за изпълнение на предоставени от общината функции.

Чл. 17. (1) Редът за създаване на кметство е:

1. искане, подписано най-малко от 25 на сто от избирателите в заинтересуваните населени места, до общинския съвет, в което се посочват мотивите и възможностите за изпълнение на условията за създаване на кметство;

2. (изм. и доп. - ДВ, бр. 154 от 1998 г.) в едномесечен срок общинският съвет разглежда искането и приема решение за допитване до населението чрез референдум или подписка на населението в заинтересуваните населени места;

3. при положителен вот от допитването общинският съвет взема решение за създаване на кметство;

4. решението по т. 3 се изпраща за обнародване в "Държавен вестник" чрез областния управител, който се произнася по законосъобразността му в 14-дневен срок от датата на получаването му;

5. решението за създаване на кметство влиза в сила от датата на обнародването му в "Държавен вестник".

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 154 от 1998 г.) Общинският съвет може да вземе решение за допитване до населението чрез референдум или подписка на населението за създаване на кметство, без да е спазено изискването на ал. 1, т. 1 при наличие на условията по чл. 16.

(3) (Нова - ДВ, бр. 9 от 2011 г.) В 7-дневен срок от влизане в сила на решението по ал. 1, т. 5 областният управител го изпраща на Централната изборителна комисия.

Глава трета

РЕД ЗА СЪЗДАВАНЕ НА НАСЕЛЕНИ МЕСТА И СЕЛИЩНИ ОБРАЗОВАНИЯ

Раздел I

Населено място

Чл. 18. (1) Територия на населеното място е селищната територия, определена от строителните му граници, и извънселищната територия, определена от границите на землището.

(2) Наименованието на населеното място се определя с указ на президента на Република България.

Чл. 19. (1) Нови населени места се създават в землищата на съществуващи населени места.

(2) Условията за създаване на ново населено място са:

1. (изм. - ДВ, бр. 154 от 1998 г.) трайно заселване на население в съществуващо селищно образувание в определена с устройствен план територия или възникнала необходимост от заселване в нея;

2. (отм. - ДВ, бр. 154 от 1998 г.);

3. (изм. - ДВ, бр. 154 от 1998 г.) наличие на постоянно живеещо население и на изградена социална инфраструктура.

Чл. 20. Редът за създаване на ново населено място е:

1. (изм. - ДВ, бр. 154 от 1998 г.) искане, подписано най-малко от 25 на сто от избирателите или от кмета на общината до общинския съвет, за създаване на ново населено място;

2. (изм. и доп. - ДВ, бр. 154 от 1998 г.) общинският съвет в двумесечен срок обсъжда направеното искане и изпраща своето решение на областния управител. Областният управител в едномесечен срок внася в Министерския съвет мотивирано предложение за създаване на ново населено място;

3. решението на Министерския съвет за създаване на ново населено място и указът на президента на Република България за определяне на наименованието му се обнародват в "Държавен вестник".

Чл. 21. (1) Възстановяване на заличени населени места се допуска при следните условия:

1. причините, поради които са заличени, са отпаднали;
2. ограничената в строителни граници територия и изградените сградни фондове и съоръжения са запазени;
3. трайно живеят повече от 50 души.

(2) Възстановяването на населени места се извършва по реда на чл. 20, като искането се подписва най-малко от 25 души.

Раздел II

Селищно образувание

Чл. 22. (1) Територията на селищното образувание се определя от неговите строителни граници. Селищното образувание е разположено на територията на едно или повече населени места и няма самостоятелно землище.

(2) Наименованието на селищното образувание се определя с акта за неговото образувание.

Чл. 23. Селищните образувания са с национално и местно значение. Министерският съвет определя селищните образувания с национално значение.

Чл. 24. Условието за създаване на ново селищно образувание са:

1. необходимост от задоволяване на възникнали курортни или промишлени нужди с местно или национално значение;
2. наличие на устройствен план или определени строителни граници на селищното образувание.

Чл. 25. Редът за създаване на ново селищно образувание е:

1. за селищните образувания с местно значение - с решение на общинския съвет по предложение на кмета на общината;
2. за селищните образувания с национално значение - с решение на Министерския съвет след съгласуване със съответния общински съвет;
3. решенията по т. 1 и 2 влизат в сила след обнародването им в "Държавен вестник".

Глава четвърта

РЕД ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА

АДМИНИСТРАТИВНО-ТЕРИТОРИАЛНИ ПРОМЕНИ

Раздел I

Област

Чл. 26. (1) Промяна на границите на областта може да се извършва само по границите на съществуващи общини. Промяната се утвърждава с указ на президента на Република България по предложение на Министерския съвет.

(2) Промяна на административния център и на наименованието на областта се утвърждава с указ на президента на Република България по предложение на Министерския съвет.

Раздел II

Община

Чл. 27. (1) Промяна, водеща до закриването на община поради разделяне, се извършва при спазване на условията по чл. 8 за всяка една от новосъздаваните общини и по реда на чл. 9 за тяхното създаване.

(2) (Нова - ДВ, бр. 154 от 1998 г.) Министерският съвет може да вземе решение за разделяне на съществуваща община на две или повече общини след провеждане на процедурата по чл. 9, ал. 2 на територията на поне една от бъдещите общини, когато са налице условията на чл. 8.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 154 от 1998 г.) При промяна, водеща до закриване на община поради сливане, предвидените процедури в чл. 9, ал. 1, т. 1, 2, 3, 4 и 5 се извършват поотделно за всяка засегнатата община.

(4) (Нова - ДВ, бр. 154 от 1998 г.) Инициатива за извършване на промени по ал. 1, 2 и 3 имат населението, изразена чрез подписка, общинските съвети и Министерският съвет, при спазване на процедурите, предвидени в чл. 9 или чл. 28.

Чл. 28. (1) (Изм. - ДВ, бр. 154 от 1998 г., предишен текст на чл. 28, доп., бр. 57 от 2000 г.) Промяна на границите на община, поради отделяне на населено място и присъединяването му към съседна община на територията на една област, с която има обща граница, се извършва след провеждане на местен референдум по следния ред:

1. искане за провеждане на референдум за отделяне на населеното място от съответната община и присъединяването му към съседна община, изразено чрез подписка от най-малко 25 на сто от избирателите на населеното място до съответния общински съвет; искането се придружава с аргументирано становище на кмета на населеното място, което се изпраща на заинтересуваните общински съвети;

2. общинските съвети в едномесечен срок се произнасят задължително с мотивирано решение относно исканата промяна и го изпращат на областния управител;

3. областният управител в двуседмичен срок проверява законосъобразността на искането и на решенията на общинските съвети;

4. при положително решение на общинския съвет на приемащата община, областният управител в двуседмичен срок предлага на общинския съвет на общината, от чиято територия се иска отделянето, да приеме решение за произвеждане на референдум в съответното населено място;

5. референдумът се произвежда при условия и ред, определени със закон;

6. при положителен вот на избирателите, областният управител в едномесечен срок внася писмен доклад в Министерския съвет относно исканата промяна;

7. Министерският съвет приема решение, с което предлага на президента на Република България да утвърди исканата промяна.

(2) (Нова - ДВ, бр. 57 от 2000 г., изм., бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) В случаи, свързани с осигуряването на по-благоприятна среда за задоволяване на ежедневни потребности на населението от здравни, социални, културни, търговски, транспортни, финансови, съдебни и други услуги, едно или няколко населени места могат да се отделят от една община и да се присъединят към друга съседна община, намираща се на територията на друга област, след решение на Министерския съвет, прието по предложение на министъра на регионалното развитие и благоустройството и областните управители на двете области при спазване процедурата по ал. 1.

Чл. 29. Промяна на административния център и на наименование на община се извършват при наличие на условията на чл. 8, ал. 1, т. 2 по следния ред:

1. (изм. - ДВ, бр. 154 от 1998 г.) общинският съвет на основата на положителен вот от произведен общ референдум на територията на общината в едномесечен срок изпраща чрез областния управител до Министерския съвет предложение за промяна;

2. Министерският съвет приема решение, с което предлага на президента на Република България да утвърди промяната.

Раздел III

Район и кметство

Чл. 30. (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2011 г., в сила от 2.12.2011 г.) Промяна, свързана със закриване на райони, както и промяна на границите им, се извършва при условията и по реда за тяхното създаване.

Чл. 31. (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2011 г., в сила от 2.12.2011 г.) (1) Промяна, свързана със закриване на кметство, както и промяна на границите или на административния център на кметство, се извършва с решение на общинския съвет при условията и по реда за създаването му.

(2) Решението на общинския съвет по ал. 1 се изпраща за обнародване в "Държавен вестник" чрез областния управител, който се произнася по неговата законосъобразност в 7-дневен срок от датата на получаването му.

(3) Решението по ал. 1 влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Раздел IV

Населено място и селищно образувание

Чл. 32. (1) Промяна, водеща до закриване на населено място и селищно образувание, се извършва по реда на чл. 20 или 25 при отпадане на условията по чл. 19, ал. 2, т. 1 или чл. 24, т. 1.

(2) Промяна, свързана с отделянето на части от населено място и обособяването им в ново населено място, се извършва при условията и по реда за създаване на ново населено място.

(3) Промяна, свързана с отделянето на части от населено място и присъединяването им към друго населено място, се извършва по реда на чл. 20.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 154 от 1998 г.) Промяна, свързана с присъединяването на едно населено място към друго, се извършва по реда на чл. 20. Ако населеното място, което се присъединява към друго населено място, е едновременно и кметство, то след приключване на процедурата по чл. 20 общинският съвет взема решение за закриване на кметството. Решението се обнародва в "Държавен вестник" чрез областния управител.

(5) (Нова - ДВ, бр. 154 от 1998 г.) Промяна, свързана със закриване на населено място поради строителство на големи стопански обекти (язовири, летищни комплекси, промишлени комплекси и др.), се извършва с указ на президента по предложение на Министерския съвет. В случаите на остатъчни части от земища на заличени населени места след одобряване на регулационния план на обекта съответният общински съвет приема мотивирано решение за присъединяване на тези части към съседните им земища.

Чл. 33. (1) (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2005 г.) За обявяване на село за град е необходимо

населеното място да има изградена социална и техническа инфраструктура и население не по-малко от 3500 души, а в курортните населени места - не по-малко от 1000 души.

(2) Редът за извършване на промяната е:

1. (изм. - ДВ, бр. 46 от 2005 г.) по предложение на кмета на кметството или на кмета на общината общинският съвет в двумесечен срок приема решение за извършване на промяната и го изпраща на областния управител;

2. областният управител в двуседмичен срок изпраща решението на общинския съвет заедно със свое становище в Министерския съвет;

3. решението на Министерския съвет за промяна влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Чл. 34. (Обявен за противоконституционен от КС на РБ - ДВ, бр. 51 от 1996 г., нов, бр. 154 от 1998 г.) Промяна на наименованието на населеното място се извършва с указ на президента на Република България.

Чл. 35. (1) (Обявена за противоконституционна от КС на РБ - ДВ, бр. 51 от 1996 г., нова, бр. 154 от 1998 г.) Промяна на наименованието на селищно образувание с национално значение се извършва с указ на президента на Република България.

(2) Промяна на наименование на селищно образувание с местно значение се извършва с решение на общинския съвет, като решението влиза в сила след обнародването му в "Държавен вестник".

(3) Селищно образувание може да получи статут на населено място при условията на чл. 19 и по реда на чл. 20.

Глава пета

КАТЕГОРИЗАЦИЯ И ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ

Чл. 36. (1) Общините, районите, кметствата и населените места се категоризират по критерии и показатели, определени от Министерския съвет.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) Категоризацията се извършва със заповед на министъра на регионалното развитие и благоустройството, която се обнародва в "Държавен вестник".

Чл. 37. (1) (Предишен текст на чл. 37 - ДВ, бр. 154 от 1998 г., изм., бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) Националният статистически институт съгласувано с Министерството на регионалното развитие и благоустройството поддържа Единен класификатор на административно-териториалните и териториалните единици.

(2) (Нова - ДВ, бр. 154 от 1998 г., изм., бр. 36 от 2008 г., бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Националният статистически институт, съгласувано с Министерството на регионалното развитие и благоустройството и Министерството на земеделието, храните и горите, поддържа национален регистър на населените места. Всяко от посочените ведомства предоставя безвъзмездно необходимата за поддържането на този регистър информация.

(3) (Нова - ДВ, бр. 154 от 1998 г.) Съдържанието на класификатора и регистъра по предходните алинеи, както и съдържащите се в тях критерии и показатели, се утвърждават от Министерския съвет по предложение на Националния статистически институт и

заинтересуваните ведомства.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на този закон:

1. "Сливане" е административно-териториална промяна, изразяваща се в обединяването на единиците по чл. 2 или 3, при което се създава нова единица от същия вид, а съществуващите се закриват.

2. "Разделяне" е административно-териториална промяна, изразяваща се в създаване на две или повече единици по чл. 2 или 3 от една единица от същия вид, която се закрива.

3. "Присъединяване" е административно-териториална промяна, при която единица по чл. 2 или 3 се включва към съществуващата единица, като присъединяващата се единица се заличава.

4. "Отделяне" е административно-териториална промяна, при която част от съществуващата единица по чл. 2 или 3 се обособява в нова единица от същия вид, като съществуващата се запазва.

5. "Закриване" е последица от извършване на сливане или разделяне на единиците по чл. 2 или 3 и представляваща основание за тяхното заличаване от Единния класификатор по чл. 37.

6. (Нова - ДВ, бр. 27 от 1998 г.) "Общ референдум" е референдумът, който се провежда едновременно в няколко населени места по общ въпрос.

7. (Нова - ДВ, бр. 154 от 1998 г.) Не се допуска извършването на административно-териториални промени в единиците по чл. 2 и 3 от закона в случаите, когато с тези промени се нарушават условията за създаването им.

8. (Нова - ДВ, бр. 154 от 1998 г.) "Землище" е съвкупността от поземлените имоти, принадлежащи към дадено населено място. Границите на землището се идентифицират и определят по ред, определен със закон.

§ 2. Нови процедури за промени в административно-териториалното устройство, извършени по реда на този закон, могат да се проведат повторно не по-рано от две години.

§ 3. (Изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г.) Избори за кметове на кметства се произвеждат едновременно с изборите за кметове на общини и общински съветници само в тези кметства, които са създадени към датата на обнародване на указа на президента на Република България за насрочване на местните избори.

§ 4. (1) (Предишен текст на § 4 - ДВ, бр. 154 от 1998 г., изм., бр. 69 от 1999 г., бр. 9 от 2011 г., бр. 19 от 2014 г., в сила от 5.03.2014 г.) При създаване на нова община или кметство изборите за общински съветници и кметове се произвеждат в тримесечен срок от обнародването в "Държавен вестник" на указа на президента на републиката за създаване на новата община, съответно на решението на общинския съвет за създаване на новото кметство. Общините и кметствата, от чиито територии се създават нови единици от съответния вид, запазват своето съществуване и избори за местни органи в тях не се произвеждат до края на текущия мандат.

(2) (Нова - ДВ, бр. 154 от 1998 г., изм., бр. 69 от 1999 г.) Когато в общините и кметствата след извършване на административно-териториални промени от съответен вид се стигне до намаляване на тяхната територия над 50 на сто или на населението им с над 30 на сто спрямо първоначалната им територия и население, в тях се произвеждат нови избори за местни органи на властта в сроковете по ал. 1.

§ 5. (Отм. - ДВ, бр. 33 от 1998 г.).

§ 6. Районирането на териториалните структурни звена и служби на министерствата и ведомствата не може да нарушава границите на административно-териториалните единици, освен ако това не е предвидено със закон.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 7. (1) (Изм. - ДВ, бр. 154 от 1998 г.) Съществуващите при влизането в сила на този закон общини, населени места и селищни образувания запазват статута си. Столичната община в административно-териториалните си граници запазва статута си и на област.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г.).

(3) Съществуващите при влизането в сила на този закон населени места от вида на махали, колиби, гари, минни и промишлени селища придобиват статут на села.

§ 8. (Отм. - ДВ, бр. 154 от 1998 г.).

§ 9. Разпоредбите на чл. 9 за създаване на нови общини се прилагат от 1 януари 1997 г.

§ 10. В Закона за териториално и селищно устройство (обн., ДВ, бр. 29 от 1973 г.; попр., бр. 32 от 1973 г.; изм. и доп., бр. 87 от 1974 г., бр. 3 и 102 от 1977 г., бр. 36 от 1979 г., бр. 3 от 1980 г., бр. 45 от 1984 г., бр. 19 от 1985 г., бр. 36 от 1986 г., бр. 14 от 1988 г., бр. 31 от 1990 г.; попр., бр. 32 от 1990 г.; изм., бр. 15 от 1991 г.) чл. 34, ал. 2 се отменя.

§ 11. Изпълнението на закона се възлага на Министерския съвет.

§ 12. (Нов - ДВ, бр. 27 от 1998 г.) Навсякъде в закона думите "министъра на териториалното развитие и строителството" и "Министерството на териториалното развитие и строителството" се заменят с "министъра на регионалното развитие и благоустройството" и "Министерството на регионалното развитие и благоустройството".

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

(Нова - ДВ, бр. 63 от 2007 г.)

§ 13. (Нов - ДВ, бр. 63 от 2007 г.) Населените места, които към датата на влизане в сила на Закона за изменение и допълнение на Закона за местните избори, приет на 27 юли 2007 г., отговарят на изискването на чл. 16, т. 1 и в които са назначени кметски наместници, придобиват статут на кметство и в тях се произвеждат избори за кметове на кметства едновременно с произвеждането на местните избори.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за административно-териториалното устройство на Република България (ДВ, бр. 154 от 1998 г.)

.....

§ 21. (1) Министерският съвет в едномесечен срок от обнародване на указа на президента за определяне границите на новите области и техните административни центрове, определя структурата и числеността на областните администрации.

(2) Министърът на финансите в срока по ал. 1 разпределя движимите вещи и паричните средства по извънбюджетните сметки на досегашните области между новите областни администрации.

(3) Неприклучилите преписки и архивите на досегашните области се преразпределят

в срока по ал. 1 между новите областни администрации.

(4) Всякащите съдебни производства, по които страни са били областните управители на досегашните области, продължават при участие на новите областни управители, съобразно административно-териториалната им компетентност.

§ 22. (1) Областните управители на досегашните области и техните администрации продължават да изпълняват функциите си до назначаването на всеки един от областните управители на новите области.

(2) Трудовите правоотношения на служителите от съответните областни администрации се уреждат при условията на чл. 328, ал. 1, т. 1 от Кодекса на труда.

§ 23. Средствата за издръжка на новите области се осигуряват от държавния бюджет за 1999 г., включително и чрез преразпределение на средства от бюджетите на досегашните области и от бюджетите на съответните държавни органи с деконцентрирани структури на областно ниво.

§ 24. Започналите до влизането на този закон в сила процедури по извършване на административно-териториални промени се довършват по реда на този закон, като се прилага разпоредбата на чл. 8, ал. 1, т. 1 преди изменението й.

§ 25. Министерският съвет в тримесечен срок от обнародване на указа на президента за определяне границите на новите области и техните административни центрове привежда съществуващото райониране на деконцентрираните държавни структури в съответствие с утвърдените граници и териториален обхват на новите области, освен ако в специален закон е предвидено друго.

§ 26. Министерският съвет обнародва в "Държавен вестник" до 30 юни 1999 г. списък на селищните образувания с национално значение.

§ 27. Министерският съвет утвърждава до 30 юли 1999 г. съдържанието на класификатора и регистъра на населените места по чл. 37.

.....
ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ
към Закона за изменение и допълнение на Закона
за местното самоуправление и местната администрация
(ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 3.08.1999 г.)

.....
§ 45. В тримесечен срок от влизането в сила на този закон общинските съвети приемат решение за привеждане на административно-териториалното устройство на общините в съответствие със закона. До приемането на решението на общинския съвет в кметствата, които не отговарят на изискванията по чл. 16, т. 1 от Закона за административно-териториалното устройство на Република България към момента на влизане в сила на този закон, не се произвеждат избори за кмет на кметство.

.....
ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ
към Закона за изменение на Закона за
административно-териториалното устройство на Република България
(ДВ, бр. 67 от 2003 г., изм., бр. 80 от 2003 г.)

§ 2. (1) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2003 г.) Населените места, които преди датата на влизане в сила на този закон са загубили статут на кметство и не са включени в състава на други кметства, възстановяват статута си на кметство, ако към 15 септември 2003 г. отговарят на изискванията на чл. 16, т. 1 от закона, и в тях се произвеждат избори за кметове на кметства едновременно с произвеждането на местните избори.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2003 г.) Две или повече населени места, които преди датата на влизане в сила на този закон са били включени в състава на едно кметство, което е загубило статута си и населените места не са включени в състава на други кметства, възстановяват статута си на кметство, ако към 15 септември 2003 г. отговарят на изискванията на чл. 16, т. 1 от закона, и в тях се произвеждат избори за кмет на кметство едновременно с произвеждането на местните избори.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение на Закона за

административно-териториалното устройство на Република България

(ДВ, бр. 95 от 2011 г., в сила от 2.12.2011 г.)

§ 3. Извън случаите по чл. 46а, ал. 1, изречение първо от Закона за местното самоуправление и местната администрация, по решение на общинския съвет в кметствата, в които на 23 октомври 2011 г. не са произведени избори за кметове на кметства, могат да се назначават кметски заместници при спазване на останалите изисквания на същия закон.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията

(ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г.)

§ 75. В Закона за административно-териториалното устройство на Република България (обн., ДВ, бр. 63 от 1995 г.; Решение № 8 на Конституционния съд от 1996 г. - бр. 51 от 1996 г.; изм., бр. 27, 33 и 154 от 1998 г., бр. 10 и 69 от 1999 г., бр. 57 от 2000 г., бр. 67 и 80 от 2003 г., бр. 46 от 2005 г., бр. 63 от 2007 г., бр. 36 от 2008 г., бр. 9 и 95 от 2011 г.) навсякъде думите "министъра на регионалното развитие и благоустройството" и "Министерството на регионалното развитие и благоустройството" се заменят съответно с "министъра на регионалното развитие" и "Министерството на регионалното развитие".

§ 117. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Изборния кодекс

(ДВ, бр. 19 от 2014 г., в сила от 5.03.2014 г.)

§ 17. (1) Населените места, които към деня на обнародването на указа на президента на републиката за насрочване на общи избори за общински съветници и за кметове отговарят на изискванията на чл. 16, т. 1 от Закона за административно-териториалното устройство на Република България, придобиват статут на кметство и в тях се произвеждат избори за кметове на кметства едновременно с произвеждането на общи избори за общински съветници и за кметове.

(2) Кметските заместници в населените места, които към деня на влизането в сила на кодекса отговарят на изискванията на чл. 16, т. 1 от Закона за административно-териториалното устройство на Република България, продължават да изпълняват правомощията си до полагане на клетва от новоизбрания кмет на кметство.

(3) При предсрочно прекратяване на пълномощията на кметски заместник по ал. 2 кметът на общината може да назначи нов кметски заместник.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията

(ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.)

.....
§ 75. В Закона за административно-териториалното устройство на Република България (обн., ДВ, бр. 63 от 1995 г.; Решение № 8 на Конституционния съд от 1996 г. – бр. 51 от 1996 г.; изм., бр. 27, 33 и 154 от 1998 г., бр. 10 и 69 от 1999 г., бр. 57 от 2000 г., бр. 67 и 80 от 2003 г., бр. 46 от 2005 г., бр. 63 от 2007 г., бр. 36 от 2008 г., бр. 9 и 95 от 2011 г., бр. 66 от 2013 г., бр. 19 от 2014 г.) навсякъде думите "министъра на регионалното развитие" и "Министерството на регионалното развитие" се заменят съответно с "министъра на регионалното развитие и благоустройството" и "Министерството на регионалното развитие и благоустройството".

.....
ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Изборния кодекс
(ДВ, бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г.)

.....
§ 153. Избори за кметове на кметства се произвеждат само в тези кметства, които към датата на обнародване на указа на президента за насрочване на общи избори за общински съветници и за кметове отговарят на изискванията на чл. 16, т. 1 от Закона за административно-териториалното устройство на Република България.